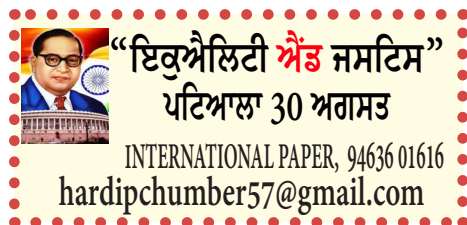

ਪਿੰਡ ਧੁਲੇਤਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ

ਡ ਧੁਲੇਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਸਪਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ

ਫਿਲੌਰ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲਾਂ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਿੰਡ ਧੁਲੇਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਨੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਧਰਨੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਤੀਰਥ ਰਾਜਪੁਰਾ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲਾਲ ਚੰਦ ਐਂਜਲਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ ਪਿੰਡ ਧੁਲੇਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਸਪਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ। ਆਖਿਰ ਤੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਸੀ ਐਮ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਲੇ ਫੁਕ ਕੇ ਧਰਨੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਜੇਨ ਇੰਚਾਰਜ ਜਲੰਧਰ, ਗੁਰਮੇਲ ਚੁੰਬਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸ਼ੇਰਪੁਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਹਾਤੀ ਜਲੰਧਰ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਔਪਰਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਹਾਤੀ ਜਲੰਧਰ, ਬਾਬੂ ਸੁੰਦਰ ਪਾਲ, ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਭਾਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ, ਜਤਿੰਦਰ ਹੈਪੀ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਵਿਰਦੀ, ਕਾਕੂ ਕਲਿਆਣ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਚੰਬਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਗੰਨਾ ਪਿੰਡ, ਕਮਲ ਮਹਿੰਮੀ, ਡਾ ਲਖਵੀਰ ਮੁਠੱਡਾ, ਹਰਮੇਸ਼ ਵਿਰਦੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਧੁਲੇਤਾ, ਬਹਾਦਰ ਧੁਲੇਤਾ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਕਮੇਲਸ ਧੁਲੇਤਾ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਵਿਰਕ, ਜਿੰਦਰ ਵਿਰਕ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸੂਰਜਾਂ, ਹੁਸਨ ਅਨੀਹਰ, ਨਾਨਕ ਔਪਰਾ, ਕਮਲਜੀਤ

ਪੱਦੀ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਰਦੀਪ ਲਸਾੜਾ, ਮੱਖਣ ਫਲਪੇਤਾ, ਸ਼ੰਕਰ ਗੁਰਾਇਆ, ਰਵੀ ਬੇਪਾਰਾਏ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਤੇਹਿੰਗ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਅਸਾਂਹੁਰ, ਡਾ ਗੁਰਦੀਸ਼ ਕੈਲੇ, ਕੁਲਦੀਪ ਮਸਾਈ, ਚਮਨ ਲਾਲ ਸਾਬਕਾ ਐਮ ਸੀ, ਬਿੱਟੂ ਸੇਲਕੀਆਣਾ, ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਰੁੜਕਾਂ, ਬਿੱਟੂ ਪਾਲਕਦੀਮ, ਬਿੱਲੂ ਤੇਹਿੰਗ, ਅਸ਼ੋਕ ਘੁੜਕਾ, ਹੈਪੀ ਚਚਰਾੜੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਮਸਾਈ ਸ਼ੌਂਕੀ ਬੜਾ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਵੀ ਸਨ। ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਫਿਲੌਰ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ਜਗਾ ਦਿੱਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਮੇਂ ਬੀ ਐੱਸ ਪੀ ਮੈਦਾਨ ਮੇਂ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਅਮਰ ਰਹੇ ਅਮਰ ਰਹੇ, ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਅਮਰ ਰਹੇ ਅਮਰ ਰਹੇ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਨੇਤਾ ਕੈਸਾ ਹੋ ਭੈਣ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੈਸਾ ਹੋ।

ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਨੀਅਤ ਵਿਚ ਖੇਟ ਹੈ- ਸੁਲਹਾਣੀ

ਬਸਪਾ ਸੁਪ੍ਰੀਮੇ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਜੀ ਬਸਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਵਿੱਢੀ ਗਈ “ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਮੁਹਿੰਮ” ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 29-08-2025 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈਡਕੁਆਰਟਰਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਏਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਕਪਤਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਸਪਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧੰਮ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਧਕੇ ਨਾਲ ਢਾਹੇ ਜਾਣ, ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਤੋੜਫੇੜ ਕਰਨ, ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਥਾਨ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਖੋਲ੍ਹਣ

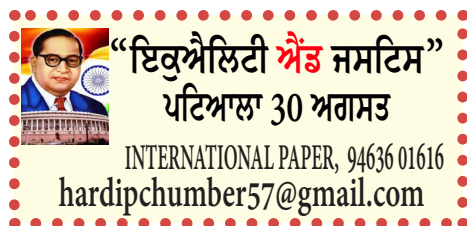
ਫਤਹਿ ਗੜ੍ਹ ਚੁੜੀਆਂ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਬਦ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਤੇ ਨਲਾਇਕੀ ਕਾਰਨ ਹੜਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਨਿਖੇਧੀ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਭਰਮਾਉ ਚਾਲ

ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਨੀਅਤ ਵਿਚ ਖੇਟ ਹੈ। ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਪੈਕਟ ਵੰਡ ਕੇ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪੈਕਟ ਵਾਪਿਸ ਲੈਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਲੈਣ ਜਾਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਪੈਕਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਡਰਾਮਾ ਅਗੇ ਤੋਂ ਅਗੇ ਜਾਰੀ ਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਕਰਤੂਤ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕੋਹਸ਼ਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੈ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦੋਗਲਾਪਣ ਨੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰਾ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਬਸਪਾ ਵਲੋਂ ਵਿੱਢੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਸੰਭਾਲੋ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪੁਚਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸ਼ੋਕ ਕਪਤਾਨ ਵਲੋਂ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਧਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੋਏ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਹਦਾਇਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਯੂਨਿਸ ਭੱਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਡਾਕਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਕਰੋੜ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਿਹਾਤੀ, ਸਰਬਣ ਸਿੰਘ ਪੀਰਾਂ ਵਾਲਾ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਰਬਨ, ਗੋਬਿੰਦਾ, ਰਾਹੁਲ ਸੋਨੀ ਮਮਦੋਟ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ, ਜੱਗਾ, ਵਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਹਾਕੇਵਾਲਾ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਰੱਜੀ ਵਾਲਾ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਾਂ ਵਾਲਾ, ਗੋਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਟਾਰੀ, ਸਾਜਨ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ, ਪਿੱਪਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਾਂ ਵਾਲਾ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੇ ਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਸਪਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਤੇ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਭਾਗ - ਏ.ਡੀ.ਸੀ

ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ‘ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ 2884 ਚਲਾਨ

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਰਬੀਰ ਕੌਰ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2023 ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ 44

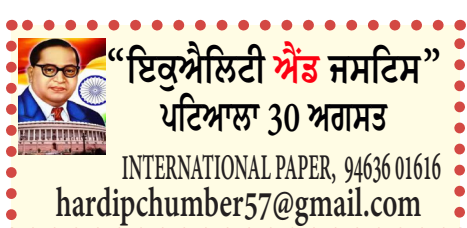
ਬਲੈਕ ਸਪਾਟ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਘੱਟ ਕੇ 21 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਲੈਕ ਸਪਾਟ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਸ ‘ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ, ਬਲੈਕ ਸਪਾਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਰ.ਟੀ.ਓ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੈੱਲ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 61 ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਸਿਰਫ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਈ-ਰਿਕਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਟੋ-ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੜਕ

ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਤੋਂ ਸੇਫ ਸਕੂਲ ਵਾਹਨ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਚੈਕਿੰਗ ਰੋਸਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਰ.ਟੀ.ਓ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਹਾਇਕ ਆਰ.ਟੀ.ਓ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 121 ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 9 ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਸੇਫ ਸਕੂਲ ਵਾਹਨ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਚਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 2884 ਚਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸੀਵਰੇਜ਼ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਅੱਕੇ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ,,,,

ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿੰਕ ਰੋਡ ‘ਤੇ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਭਲਕੇ,,,

ਮਾਨਸਾ 30ਅਗਸਤ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਮਾਨਸਾ ਸ਼ਹਿਰ ‘ਚ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੀਵਰੇਜ਼ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੁਲਝਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਉਲਝਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੁਹੱਲਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਿਲਣ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਵਰੇਜ਼ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਲਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਨਜ਼ਰੀ ਆ ਰਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਕੋਲ ਲਿੰਕ ਰੋਡ (ਤਿਕੋਣੀ ਵਾਲੀ) ‘ਤੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 2,3ਅਤੇ 4 ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮਾਨਸਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਹੱਲਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ

ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ ਸੂਬਾਈ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਹੁਜਨ ਮੁਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ, ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਗੂ ਬਾਮਸੇਫ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹਰ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ, ਲੇਖੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੱਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਮ ਸਿੰਘ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗੋਗਾ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਗਿਆਨਤਾ
ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਲਿਆ ਕਰੇਗੀ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਚਲਾਇਆ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਮਾਨ

ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਅਤੇ ਬੇਇਮਾਨ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰ, ਰਾਜ ਜਾ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਧਰਮਾਂ, ਵਰਣਾ, ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਵਖਰੀਆਂ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ 10 ਤੋਂ 20% ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਮ ਵਰਤ ਵਰਤਾਓ ਵੰਡ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ 80 ਤੋਂ 90% ਕੰਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਦੇ ਹਨ, ਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਿਸੇ ਵਰਣ ਜਾਤੀ ਦਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਪਰ ਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇਰ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜ਼ਿਕਰ ਲਗਭਗ 250 ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਹੈ। ਰਾਜ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਨਿਯਮ’ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਪੰਜ’ (ਪੰਚ) ਦੀ ‘ਅਸੈਂਬਲੀ’ (ਯਯਾਤ) ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਬਿਲ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦੇ ਲਈ ਰਖਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ।

ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਰਾਮਜੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਕਿਸੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ, ਵਿਦਵਾਨ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਸੀ। ਉਹ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਵਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵਰਣ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਚੈਂਪੀਅਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਅਛੁਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਨੁਢਲੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ 1932-33 ਦੌਰਾਨ ਬੰਬਈ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬਿੱਲ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੰਡ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਬਿੱਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਸ਼ਕਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਂਡੂ ਗਣਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਜੇ ਵੀ ਹੋਣ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵੀ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰੋੜਾ ਰਹੇ ਹਨ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ।

ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, “ਜੇ ਭਾਰਤ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਵਾਦ, ਸਥਾਨਕ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਸੰਤ੍ਰਿਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਭਾਰਤ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮੂਹ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਰਾਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਂਝੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਲਗ ਮਤਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ‘ਤੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ।

ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, “ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਅਛੁਤ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਬਾਲਗ ਮੱਤਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਬਾਲਗ ਮਤੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮੰਨ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਗ ਮਤਾਕਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ, ਅਛੁਤ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਦੂਸਰੇ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੋਲਣਗੇ।”

ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “ਅਛੁਤ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਰੇਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ: ਕੀ ਉਹ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਲਗ ਮਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸੱਜਣਾਂ ਕੋਲ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਖਲਾਈ ਹੋਵੇਗੀ? ਸਰ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਇੱਕ ਵਿਕਸਤ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਸਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਹਾਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਇਸ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦੁਖੀ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਆਈ.ਸੀ.

ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ? ਜੇ ਮੈਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਜਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ I.C.S. ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਖਲਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਖਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੱਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਣ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਬਾਦੀ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਅਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਹੋਈ, ਪੰਜ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਬਦਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ*

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਈ ਸੀ।1932-33 ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਬਿਲ ਉੱਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸੰਘਰਸ਼, ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰੈਕਟੀਕਲ ਤਜਰਬੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 27 ਦਸੰਬਰ, 1927 ਨੂੰ ਮਹਾਦ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਤੇ ਭਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

27 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਜਾਤੀ ਪੰਚਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜੀ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਦਾਦੇ ਪੜ੍ਹਦਾਦਿਆਂ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੁੱਢੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਥਾਨ ਕਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲੋਕ ਹੋ। ਜੇ ਧਰਮ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹੋਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਨਿਆਂ ਕਹੋਗੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ “ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ” ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ, ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਉਸ ਵੱਲ ਝੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਸੱਚ ਝੂਠ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠ ਸੱਚ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧਰਮ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪਛਾਣੋ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਸਮਾਂ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੋਕ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹਟਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਿਆਦਾ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ‘ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਖੋਲ੍ਹਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਬੁੱਢੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਜਾਤ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ

ਰਾਏ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਚੇਤ ਹੋਵੋਗੇ।

ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ

ਅੱਜ 2024 ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਲਾਉਣਾ। ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵੱਲ ਵਿਕਾਸ

ਕਰਕੇ ਮੀਨ ਪੱਥਰ ਗੱਡੇ ਹਨ ਓਥੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਵੱਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰਕੇ ਕਈ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਵਰਗਲਾਉਣ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਹਨ।

75 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਖਾਸ ਵਰਣ ਜਾਤੀ ਦੇ 1% ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 23% ਤੋਂ ਵਧਕੇ 40% ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਜਨਤਾ ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਜੇ 50% ਲੋਕ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਧਨ ਦਾ 13% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 6% ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ 40% ਲੋਕ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ 75 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਧਨ ਦਾ ਲਗਭਗ 40% ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਘਟ ਕੇ ਲਗਭਗ 28% ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਯੋਜਨਾਵਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੇਸਮਝੀ ਜਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹ ਲੋਕ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਢਲਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 75 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੇਖ ਕੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਰ ਕਦਮ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਡੋਂਗੂ ਤੇ ਵਾਰ ਤਹਿਤ ਅੱਜ 1788 ਘਰਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਰਵੇਖਣ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 30 ਅਗਸਤ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਧੂਰੀ 30 ਅਗਸਤ (ਹਰਦੀਪ ਚੰਬਰ) ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਡਾਕਟਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਡਾਕਟਰ ਸੰਜੇ ਗੋਇਲ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ, ਜ਼ਿਲਾ ਐਪੀਡੀਮੋਲੋਜਿਸਟ ਡਾਕਟਰ ਮਨੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਜੀ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਡੋਂਗੂ ਤੇ ਵਾਰ’ ਡਰਾਈ ਡੇ ਫਰਾਈ ਡੇ ਮੌਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਿਨ ਡਿਸੀਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਸਿਹਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੋਂਗੂ ਮਲੇਰੀਆ ਚਿਕਿਤਸਾ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ

ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬਲਾਕ ਹੈਲਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਲਟੀਪਰਪਜ ਹੈਲਥ ਕਾਮੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ 128831 ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਲਟੀਪਰਪਜ ਸਿਹਤ ਕਾਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ 8 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਡੋਂਗੂ ਦਾ ਲਾਰਵਾ ਮੌਕੇ ਤੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭਵਿੱਖ

ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨਾ ਖੜਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੇ ਬਲਾਕ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ 1788 ਘਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 3843 ਪਾਣੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਵੀ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾਕਟਰ ਰਿਸਮਾ ਭੌਰਾ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਬਲਾਕ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਪੋਰਟਿਵ ਸੁਪਰਵੀਜ਼ਨ ਕੀਤੀ। ਮੈਡਮ ਭੌਰਾ ਜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਸਿਹਤ ਟੀਮਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਦੱਸੇ। ਮੈਡਮ ਭੌਰਾ ਜੀ

ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜ਼ੀਰੋ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂਚ (ਸੁਪੋਰਟਿਵ ਸੁਪਰਵੀਜ਼ਨ) ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਹਤ ਟੀਮਾਂ ਨਾਲ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਭੁੱਗੀਆਂ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਹੈਲਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਭੁੱਲਰ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਗੁਆਰਾ ਆਦਿ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਬਾਗੜੀਆਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਬਸਤੀ ਅਤੇ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਦੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਨੀ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੋਂਗੂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਸਲੱਮ ਏਰੀਏ ਦੇ ਭੁੱਗੀਆਂ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਲਟੀਪਰਪਜ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ ਬੁਟਾ ਖਾਨ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਸਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਾਮਰੇਡ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਤੀ(ਮਾਨਸਾ) ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ।

ਕਾਮਰੇਡ ਅਰਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਉਚੇਚੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 30 ਅਗਸਤ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ 30 ਅਗਸਤ (ਡਾ.ਸੰਦੀਪ ਘੰਡ) ਸੁਰਗਵਾਸੀ ਵੈਟਰਨ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਪਿੰਡ ਮੱਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਆਈ, ਜੀ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਤੇ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਵੱਲੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਰੇਡ ਅਰਸ਼ੀ ਦੇ ਉਚੇਚੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਵੱਡਾ

ਯੋਗਦਾਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁੱਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ ਤੱਤਕਾਲੀਨ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਸਾਥੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈ, ਪੀ, ਐਸ,

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਸਾਥੀ ਪੁਲਿਸ ਸਰਵਿਸ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਿਸ ਆਹੁਦੇ ਤੇ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਚੰਗਾ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਕਾਮਰੇਡ ਅਰਸ਼ੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਤੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ

ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਲਈ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਤੇ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਤੇ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਾਥੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚੋਹਾਨ ਨੇ ਸਾਥੀ ਅਰਸ਼ੀ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਮਰੇਡ ਅਰਸ਼ੀ ਨੇ ਚੋਦਾ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੇ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵੱਡਾ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੀਰਥ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਤਾ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵਾਟਰ ਸਟੀਲ ਟੈਂਕਰ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 30 ਅਗਸਤ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, 30 ਅਗਸਤ () ਅਮਲੋਹ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੀਰਥ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਤਾ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਜੋ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ 5000 ਲੀਟਰ ਸਟੀਲ ਵਾਟਰ ਟੈਂਕਰ ਨਾਲ ਅਟੈਚ ਫਾਈਰ ਬਰਗੇਡ ਸਿਸਟਮ

ਟੋਟ ਕੈਪਸ਼ਨ:- ਪਿੰਡ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ। ਪਿੰਡ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਸਟੀਲ ਵਾਟਰ ਟੈਂਕਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਅੱਜ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਹੀਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਟੀਲ ਵਾਟਰ ਟੈਂਕਰ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਨੇ ਪਿੰਡ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਪਿੰਡ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬਲਵੀਰ

ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਹੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਦਾ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਇਸ ਵਾਟਰ ਸਟੀਲ ਟੈਂਕਰ ਤੇ ਫਾਇਰ ਬਰਗਾਇਡ ਟੈਂਕਰ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ ਨੂੰ

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੀਤਾ ਰਾਮ, ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਸ਼ੋਕ, ਰੁਪ ਸਿੰਘ, ਕਸਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 30 ਅਗਸਤ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਐਂਟੀ-ਗੈਂਗਸਟਰ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ (ਏਜੰਟੀਐਫ) ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਸੂਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਡੀਜੀਪੀ) ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਗਰੋਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨੂਆਂ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, 14 ਅਗਸਤ, 2025 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ੀਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਾਪ ਦੇ ਮਾਲਕ ‘ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਦੁਕਾਨ ਮਾਲਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀਜੀਪੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਟਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਅਧਾਰਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲੰਡਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ‘ਤੇ ਇਸ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ-ਪਿਛਲੇ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਪੂਰੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਏਜੰਟੀਐਫ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਏਡੀਜੀਪੀ) ਪ੍ਰਮੋਦ ਬਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ‘ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, ਡੀਐਸਪੀ ਏਜੰਟੀਐਫ ਰਾਜਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟੀਐਫ ਦੀਆਂ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਜ਼ੀਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਨਸੂਰ ਦੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਟਰਾ ਰੋਡ ‘ਤੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ੀ ਜਗਰੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਏਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਗਰੋਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੀਜਾ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸੂਟਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਹਰਜੀਤ ਉਰਫ ਜੀਤਾ ਅਤੇ ਸਨਮੁਖ ਉਰਫ ਸੰਨੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਏਜੰਟੀਐਫ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 87 ਮਿਤੀ 15.08.2025 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸੰਗਿਤਾ (ਬੀਐਨਐਸ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 109 ਅਤੇ 309 (6) ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25 ਅਤੇ 27 ਤਹਿਤ ਥਾਣਾ ਜ਼ੀਰਾ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

‘ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ’: 182ਵੇਂ ਦਿਨ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 360 ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ; 65 ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਕਾਬੂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 30 ਅਗਸਤ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ

ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ ਵਿੱਦੀ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ “ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ” ਨੂੰ

ਲਗਾਤਾਰ 182ਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅੱਜ 360 ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ

ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ 53 ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਕੇ 65 ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ, 182 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 27,663 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ 1.2 ਹੈਰੋਇਨ, 650 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫੀਮ, 150 ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ

ਗੋਲੀਆਂ/ਕੈਪਸੂਲ ਅਤੇ 600 ਰੁਪਏ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਡੀਜੀਪੀ) ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 28 ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ

ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 5 ਮੈਂਬਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵੀ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਹਰ ਦੇਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ। ਉਸਾਰੂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੱਖਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ । ਵਧਦਾ ਮੁਕਬਲਾ ਮਾਪੇ ਇਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨ।ਕਮਾਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿਸਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪਰ ਅੱਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।— ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹਨ ਜੋ ਗਰੀਬ ਤੇ ਮੱਧਵਰਗ ਲਈ ਆਸ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਹਨ ਜੋ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਵੱਡੇ ਖਰਚੇ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੋਚਿੰਗ/ਟਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕੰਪਿਊਟਰਿਜ਼ ਮੋਡੀਊਲਰ ਸਰਵੇਖਣ (CMS) ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁੱਲ ਦਾਖ਼ਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 55.9% ਬੱਚੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 66% ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ 30.1% ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਹਨ:

ਇੱਥੇ ਮੁਫ਼ਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਮੁਫ਼ਤ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਅਤੇ ਮਿਡ-ਡੇ ਮੀਲ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਵਜ਼ੀਫ਼ੇ ਵਗ਼ੈਰਾ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਆਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਇਹ ਨੇੜੇ ਵੀ ਹਨ । ਗਰੀਬ ਐਨਾ ਖਰਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਵੀ ਹਨ:

ਇੱਥੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਆਉਟਪੁੱਟ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਕਮੀਹੈ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤੂਮ,ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ,ਚਾਹ,ਬੋਰਡ, ਫਰਨੀਚਰ,ਪੱਖੇ ਬਿਜਲੀ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਮੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਾਪੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਹਨ

.....

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਦਨ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ !

ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਵਰਗਾ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਲਿਜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਲੋੜ : ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ ਬਾਬੇਜੋੜੇ,ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਸਲੇਮਟਾਵਰੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 30 ਅਗਸਤ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਮਹਾਨ ਤਪੱਸਵੀ ਸੰਤ ਸਮਨ ਦਾਸ ਡੇਰਾ ਗੱਦੀ ਸ਼ੁਕਰਤਾਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰ

(ਯੂ. ਪੀ.,) ਦੀ ਯਾਦ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਛੋਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਦਨ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈੱਕਅਪ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ

ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ, ਲਗਭਗ 27% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੋਚਿੰਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਇਹ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਫੀਸਾਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਵੱਡਾ ਖਰਚ ਹੈ ਜੋ ਮਾਪੇ ਪੇਅ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 30.7% ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 25.5% ਹੈ।

ਖ਼ਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਰਕ ਹੈ:

ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿੰਗ ‘ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਖ਼ਰਚਾ ਔਸਤ 3,968 ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ 1,793 ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਟਿਊਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕੀ ਹਨ।ਇਹ ਵੀ ਸਰਵੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸਟੇਟਸ,ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਬਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨੌਕਰੀਸ਼ੁਦਾ ਮਾਪੇ ਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮਕਾਜੀ ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਮਾਪੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਟਿਊਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸਟੇਟਸ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕੋਚਿੰਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਲੈਣ।

ਪਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਤਰ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਵਧੇਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਣਹਨ।

ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਅਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕੇਂਦਰ ਹਨ।ਜੇ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਰਾਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੇ ਕਨਸੈਪਟ ਬਿਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹੀ ਮੁੱਖ ਆਸਰਾ ਹਨ। ਉਥੇ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਘੱਟ ਹੈ।

ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

CMS ਸਰਵੇਖਣ NSS ਦੇ 80ਵੇਂ ਦੌਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 52,085 ਘਰਾਂ ਅਤੇ 57,742 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2017–18 ਵਿੱਚ 75ਵਾਂ ਦੌਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਗਣਵਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ। CMS ਨੇ ਇਹ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ।

ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕਅਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ , ਸਹਾਰਨ ਪੁਰ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈੱਕਅਪ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ ਬਾਬੇ ਜੌੜੇ ,ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਸਲੇਮਟਾਵਰੀ ਸੀਨੀ.ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੰਤ ਮਨਜੀਤ ਦਾਸ ਵਿਛੇਰੀ , ਭੈਣ

ਜਗਤਾਰ ਲਾਡੀ ਮਾਨਸਾ 9463603091

ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਜੋ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਉਹ ਘਾਟ ਅਧਿਆਪਕ,ਪਾਣੀ, ਕੰਮਪਿਊਟਰ,ਵਾਸਤੂਮ, ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ।ਬਾਕੀ ਬੇਫਜ਼ੂਲ ਕੰਮਾਂ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਖਿੱਚੀ ਫਿਰਨਾ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਬੇਹਿਸਾਬ ਫੀਸ ਹੈ।ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਪੇ ਔਖ ਨਾਲ ਭਰਦੇ ਹਨ।

ਕੋਚਿੰਗ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਪਹੁੰਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਹੈ।

ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਭਰਕੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਪੂਰੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਫੀਸ ‘ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ: ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ‘ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਕੂਲ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੀਸ ਨਾ ਵਧਾ ਸਕਣ।

ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਣਾ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਮੱਧਵਰਗ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਕੋਚਿੰਗ ‘ਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਾਜ਼ਬ ਫੀਸਾਂ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿਲੁਟ ਖਸ਼ੁੱਟ ਬੰਦ ਹੋਵੇ।

ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਤਾਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਲੈ ਸਕਣ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇ।

ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਅੱਜ ਵੀ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਖ਼ਰਚੇ ਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਮਿਲ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਸਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਅਸਲੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ — ਜਦੋਂ ਹਰ ਬੱਚਾ, ਚਾਹੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ, ਗਰੀਬ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਮੀਰ — ਇਕਸਾਰ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਟਿਊਸ਼ਨ ਬੱਚੇ ਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾਤਮਿਕਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਕੂਲੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲੇ।

ਸਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਦਨ ਲਈ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹਟਾਏ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ, ਹਸਪਤਾਲ, ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਲਿਜ ਆਦਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਸਪਾ ਸਹਾਰਨ ਪੁਰ (ਯੂ ਪੀ), ਪ੍ਰੀਤ ਹਰਿਆਣਾ, ਸਤਪਾਲ ਪਾਲੀ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਭਜਨ ਮੰਡਲੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਹਰਿਆਣਾ, ਸੰਤ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਗਿਆਨੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਖ਼ਿਰ ਪਤਨੀ, ਪਤੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਸਮਝੇਗੀ ?

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ,
9501300716

ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮਾਂ, ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਤੀ- ਪਤਨੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਨਾ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੇਸ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਿਸ਼ਤਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬਲਕਿ ਘਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਬੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਬੇਲੋੜੇ ਖਰਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਕਮਾਈ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਟੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬੇਲ-ਬੁਲਾਰਾ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਗੱਲ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਲੜਾਈ ਬੱਸ ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਮੈਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਪਤਨੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਘਰ ਮੈਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਦੋਨੇ ਘਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਘਰ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜੁੜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਥੱਕਿਆ ਟੁੱਟਿਆ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਨਾਲ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖੜੇ ਕਿਸਨੂੰ ਸੁਣਾਵੇ। ਪਰ ਪਤੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਬਾਸ ਦੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਸੁਣਕੇ ਨਿਵਾਲ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਪਰਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਪਤਨੀ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਬੜਾ ਹਸਮੁੱਖ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਮਿਜ਼ਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਘਰ ਆ ਕੇ ਗੁੰਮਸ਼ੁੰਮ ਹੋ ਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਡੁੱਬੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਪੁੱਛੀਏ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਜ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਕੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਤਨੀ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਕਰੇ। ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਰਾਮ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਪਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਵਾਛੜ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਮਾ ਗਰਮ ਚਾਹ ਤੇ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ‘ਚ ਗੁਆਚ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਕੂਨ ਮਿਲੇਗਾ।

ਪਤਨੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਅ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤੇ ਪਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸੌਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪਤਨੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਤਨੀ ਇਹੀ ਕਹੇਗੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੌਕਾਂ ਤੇ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਪਤੀ ਦੇ ਸੌਕਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪਰਾਈ ਹਾਂ?

ਬਹੁਤੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਬਹੁਤ ਭੇਲੇ ਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾੜੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਬਹੁਤ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਲਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਤਨੀਆਂ ਅਜਿਹੇ

ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਹਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿ ਪਤੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਲੀ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ ਬਲਕਿ ਸੁਣਨ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ ਪਾਵੇ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੇ ਸਭਿਊਲ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਮਝੋ। ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰੋ। ਉਸਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਵੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਧੁਰਤਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੀਵੀਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕੁਰਾਹਟ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤਨੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਪਣ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਤੀ ਬਲਕਿ ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਸਮਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਸੁਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਤੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਸਹੀ ਮਾਇਨੇ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ?

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ, ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਝਬੇਲਵਾਲੀ, ਜਿਲ੍ਹਾ: ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ: 9501300716

ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਫਸਟ ਏਡ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਫਸਟ ਏਡ, ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਟ੍ਰੇਨਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਕਰਾਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਵਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਜਵਾਨਾਂ, ਐਨ ਐਸ ਐਸ ਵੱਲਟੀਅਰਾਂ, ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਕੇਡਿਟਜ਼ ਨੂੰ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਫਸਟ ਏਡ, ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਆਪਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਖਮੀ ਜਾਂ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ, ਕਾਰਡੀਅਕ ਅਰੈਸਟ, ਬੇਹੋਸ਼ੀ, ਸਦਮੇ ਸਮੇਂ ਬਚਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ 80% ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ, ਮੌਕੇ ਤੇ ਠੀਕ ਫਸਟ ਏਡ, ਸੀ ਪੀ ਆਰ, ਰਿਕਵਰੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ

ਨੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤਦੰਰੁਸਤ ਚਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹਾਦਸਿਆਂ, ਘਰੇਲੂ ਜਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਖੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਡੀਅਕ ਅਰੈਸਟ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਸਦਮੇ ਸ਼ੂਗਰ ਬਲੱਡ ਪਰੈਸ਼ਰ ਘਟਣ ਕਰਕੇ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ 90% ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਐਨ ਐਸ ਐਸ ਵੱਲਟੀਅਰਾਂ, ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਕੇਡਿਟਜ਼ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਣੀ, ਮਲਵੇ, ਗੈਸਾਂ, ਯੂਏਂ ਵਿਚੋਂ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰੈਸਕਿਊ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬੇਹੋਸ਼ੀ, ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ, ਕਾਰਡੀਅਕ ਅਰੈਸਟ ਸਮੇਂ ਕੀ ਫਸਟ ਏਡ, ਸੀ ਪੀ ਆਰ ਕਰਨਾ ਬਾਰੇ, ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ

ਆਰਮੀ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਆਰ ਐਫ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਪਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਮੌਤ ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਦੁਖ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਾਤੇ ਪਿਛਲੇ 45 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਫੌਜ ਕਰਾਸ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਕੇ ਵੀ, ਪਿਛਲੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਐਨ ਐਸ ਐਸ ਵੱਲਟੀਅਰਾਂ, ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਕੇਡਿਟਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ, ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ, ਫਸਟ ਏਡ, ਸੀ ਪੀ ਆਰ, ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ, ਮਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ

ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਹੌਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਡੈਡੀਕੇਟਿਡ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਦਦਗਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਖਿਆ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਉ ਦੀਆਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸਿਵਲ ਡਿਫੈਂਸ ਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ 10 ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗਾਂ ਦੇਕੇ, ਪਿੰਡਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਮਹੱਲਿਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਜੋਂ, ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਮੌਤ, ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਸਦੀਵੀ ਦਰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਡਾ: ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ ਨਮਿਤ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਹਰ ਅੱਖ ਹੋਈ ਨਮ

ਸਾਹਿਤ, ਮਨੋਰੰਜਨ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਉੱਘੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਲਗਵਾਈ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

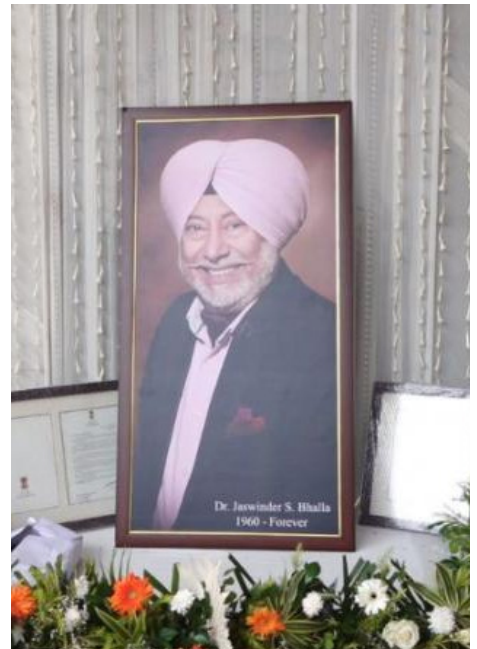
ਉੱਘੇ ਹਾਸਰਸ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰ ਡਾ: ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ ਨਮਿਤ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸੈਕਟਰ 34 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਖਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਦਾਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ ਦੇ ਭੋਗ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਹਿਜ

ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਰਾਹੀਂ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ, ਮਨੋਰੰਜਨ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਜਾਣੀਆਂ-ਪਛਾਣੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਡਾ: ਜਸਵਿੰਦਰ ਭੱਲਾ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਬਾਲ ਮੁਕੁੰਦ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੀਤਕਾਰ ਅਲਪ ਸਿੰਘ, ਕਵੀ ਜਰਨੈਲ ਘੁੰਮਣ, ਗਾਇਕ ਅਮਰ ਨੂਰੀ, ਗੀਤਕਾਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸੰਧੂ, ਲੇਖਕ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮਰਾੜਾ ਵਾਲੇ, ਅਦਾਕਾਰ ਗੁੱਗੂ

ਗਿੱਲ, ਬਿੰਨੂ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਕੌਸ਼ਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਕਵੀ ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਹੋਅਰ, ਐਮਐਲਏ ਮੋਹਾਲੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਉੱਪ ਕੁਲਪਤੀ ਡਾ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ, ਗੀਤਕਾਰ ਬੰਟੀ ਬੈਂਸ, ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ, ਗਾਇਕ ਪੰਮੀ ਬਾਈ, ਪ੍ਰੀਤ ਹਰਪਾਲ, ਅਦਾਕਾਰ-ਗਾਇਕ ਗਿੱਪੀ ਗਰੇਵਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੱਗੀ, ਗਾਇਕ ਹਰਜੀਤ ਹਰਮਨ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਭੱਲਾ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ।

ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਿਹਨਾਂ

ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌਰ ਭੱਲਾ, ਪੁਖਰਾਜ ਭੱਲਾ, ਬਬਲੀ ਭੱਲਾ, ਜ਼ੀਨੁ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਜੱਸਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਡਾਕਟਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਭੱਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਸਨੇਹੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਡਿਊਲ ਦਾ ਕੀਤਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼, 5 ਮੁਲਜ਼ਮ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਡਿਊਲ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਟਾਰਗੇਟ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ

ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮ ਨੂੰ ਮੁਖਬਰ ਕੋਲੋਂ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਗੁਰਮੇਵਕ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਬੱਲੀ, ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ

ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ।

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

इसी जन्म में सर्वांगीण उन्नति करनी होगी*

2 फरवरी, 1929 को वालपाखाड़ी में रात के 9 बजे डाक्टर बाबासाहेब अम्बेडकर की अध्यक्षता में मराठी,

गुजराथी अस्पृश्यों की विशाल सभा हुई थी । “बहिष्कृत भारत” और “समता” इन अखबारों का प्रसार कर अस्पृश्य समाज में जागृति लाना, दिनांक 9 और 10 मार्च को मुंबई इलाका महार वतनदार परिषद की मदद करना आदि प्रस्ताव इस सभा में पारित किए गए। अस्पृश्योद्धारक डाक्टर बाबासाहेब अम्बेडकर ने अपने भाषण में कहा

“अस्पृश्य समाज को जिस हाल में हैं उसी हाल में रहने की मानसिकता छोड़ देनी चाहिए। अन्य समाज जिस प्रकार विद्या, अधिकार, संपत्ति पाने के लिए कोशिश करते हैं उसी तरह अस्पृश्य समाज को भी कोशिशें करनी होंगी। अगले जन्म में कल्याण होगा जैसी फालतू बातों पर विश्वास रखे बगैर इसी जन्म में और इसी समय में अपनी सर्वांगीण उन्नति साधकर मानवी समाज में समानता का दर्जा स्थापित कर लेना चाहिए। हिंदू समाज को भी अस्पृश्यता के पाप से मुक्त करना चाहिए ।

इस सभा में प्रधान बंधु, कट्रेकर, गणपत बुवा जाधव, खोलवडीकर, गंगावणे आदि लोग हाजिर थे।

अपने हक प्रस्थापित करने के लिए हमले की नीति अपनाए बगैर कोई चारा नहीं *

दिनांक 23 मार्च 1929 को बेलगांव में दोपहर चार बजे बेलगांव जिला बहिष्कृत वर्ग की सामाजिक परिषद आयोजित की गई थी। परिषद के नियोजित अध्यक्ष अस्पृष्य वर्ग के मशहूर नेता श्री सीताराम नामदेव शिवतरकर, श्री कोंडदेव श्रीराम खोलवडीकर के साथ 22 मार्च, 1929 को सवा दस की मेल से बेलगांव आए। इस अवसर पर परिषद के स्वागताध्यक्ष श्री डी. आर. इंगले ने अस्पृश्य लोगों के साथ उनका स्वागत किया। अध्यक्ष का सम्मान कर उनके गले में फूलों का हार पहनाकर उनकी जयकार की गई। उसके बाद अच्छी तरह सजाई गई गाड़ी में बिठा कर श्री खोलवडीकर के साथ शहर के कलभाट रोड, लष्कर, हजाम गली, कंग्राल गली, दरबार गली और चवाट गली से कर्नाटक बहिष्कृत छात्र आश्रम, बेलगाव तक अध्यक्ष शिवतरकर जी का जुलूस निकाला गया। इस अवसर पर बैंड हुनर के बैंडवाले ने अपने बैंड वादन से लोगों का मन मोह लिया। जुलूस 11 बजे अस्पृश्यों के बोर्डिंग हाऊस के पास

पहुंचा। बाद में शाम छह बजे श्री डी. आर. कांबले के घर अध्यक्ष आदि लोगों का चायपान का कार्यक्रम हुआ ।

शनिवार दिनांक 23 मार्च, 1929 को परिषद के काम की बेलगांव के छात्र आश्रम की अमराई में दोपहर चार बजे शुरुआत हुई ।

शुरुआत में ही विषय नियामक कमेटी ने बैठ कर प्रस्ताव का मसौदा तैयार किया था। इस अवसर पर अस्पृश्य वर्ग के सुधार के लिए नियुक्त की गई स्टार्ट कमिटी के सदस्य डॉ बाबासाहेब अम्बेडकर, डाक्टर सोलंकी, मेसर्स जानवेकर, देशपांडे, रावसाहब चिकोडी, रावसाहब थोरात तथा रा. मराठे, रा. गजेंद्रगडकर, नाडगौडा आदि बेलगाव के स्पृश्य नेता और रा. कोंडदेव खोलवडीकर, दत्तोपंत पवार, डाक्टर रमाकांत कांबले, रा. यशवंतराव पोल और रामप्पा कांबले, धर्माण्णा सांभ्राणी आदि अस्पृश्यों के नेता उपस्थित थे।

शुरुआत में इष्ट जन और अध्यक्ष के स्वागत के लिए गान हुआ। इस अवसर पर स्वागताध्यक्ष का विचारोत्तेजक, प्रतिपक्ष को मात देने वाला खरी खरी सुनाने वाला भाषण हुआ। लोगों के मन पर इसका गहरा असर हुआ। और उससे स्पृश्य लोगों को भी पाठ मिल सकता था। ऐसा लगा कि उन पर भी इस भाषण का असर हुआ।

अध्यक्ष का भाषण पूरा होते ही स्टार्ट कमेटी के सभी सदस्यों के साथ डाक्टर अम्बेडकर, सोलंकी, अय्यर और अध्यक्ष को चाय पार्टी दी गई और इसके पश्चात् निम्नलिखित प्रस्तावों को मंजूर किया गया। प्रस्ताव पारित होने के बाद अस्पृश्य समाज के उद्धारक और नेता डाक्टर अम्बेडकर साहेब, अध्यक्ष के अनुरोध पर तथा वहां उपस्थित लोगों के आग्रह के अनुसार बोलने के लिए उठ कर खड़े हुए। उस वक्त तालियों की घनघोर गड़गड़ाहट हुई। उसके बाद उनके भाषण की शुरुआत हुई। उन्होंने कहा,

“अध्यक्ष महोदय और सज्जनों,

काफी समय हो रहा है। बरसात होने को है । और आपकी मातृभाषा से मेरी मातृभाषा अलग है। भाषा अलग होने के कारण मेरे विचार आप तक पहुंचेंगे या नहीं इस बारे में भी मुझे शक है। इसलिए मैं अपना भाषण थोड़े में समेटने वाला हूं।

हम जगह-जगह सभा का आयोजन करते हैं। भाषण करते हैं प्रस्ताव पारित करते हैं। बड़े-बड़े वक्ताओं को लाकर उनके भाषण भी आयोजित करते हैं। हालांकि, मेरा विचार है कि अस्पृश्यता खत्म करने का यह कोई ठीक-ठीक मार्ग नहीं है। हम पर अन्याय, अत्याचार और जुल्म होते हैं इस बारे में प्रस्ताव पारित कर सरकार को भेजे और अगर सरकार ने हमारी अस्पृश्यता नष्ट करने के लिए हमें सार्वजनिक कुएं, तालाब, चाय के होटल और मंदिर अगर कानूनन हमारे लिए खोले तब भी हमें ही उसे प्रत्यक्ष में हमें ही उसका अमल करना होगा। अगर हम यह नहीं कर पाए तो कानून भले कितने भी अच्छे क्यों ना हों, उनसे कुछ फायदा नहीं होने वाला ।

हमें अपनी अस्पृश्यता खुद ही मिटानी होगी! उस हिसाब से हम जब बलवान और निडर होंगे तभी हमारी अस्पृश्यता नष्ट होगी। इसके लिए हमें बहुत कष्ट करने पड़ेंगे। अगर कभी ऐसी स्थितियां पैदा हों, तो हो सकता है कि हमें स्पृश्यों के साथ हाथापाई भी करनी पड़े। इसके लिए हमें अपने अंदर हिम्मत रखनी होगी। मैं नहीं कहता कि यह गलत है, लेकिन हमारा समाज परावलंबी है। अस्पृष्य समाज, अस्पृश्य समाज के साथ सहयोगपूर्ण रवैए के बिना नहीं चलेगा। कई लोग पूछते हैं कि ऐसे बलवान समाज से असहयोग कर हमारी कैसे निभेगी? उनसे मेरा यही कहना है कि वे एक बात पक्की गांठ बांध लें कि आत्मनिर्भरता के मार्ग के अलावा अन्य सभी मार्ग घातक हैं और किसी काम के नहीं हैं, इसीलिए उन घातक मार्ग का अवलंब नहीं किया जाना चाहिए ।

अस्पृश्य समाज में पैदा हुआ व्यक्ति भले कितना भी

काबिल क्यों न हो, कितना भी विद्वान क्यों न हो, सर्वगुणसंपन्न क्यों न हो, उसके गुणों की केवल इस वजह से कद्र नहीं होती कि वह अस्पृश्य है। इसीलिए अपने हक प्रस्थापित करने के लिए हमले की नीति अपनानी होगी। इसे अपनाए बगैर कोई चारा नहीं । धक्कमपेल की वर्तमान स्थिति में ऐसी नीति अपनाए बगैर और कोई उपाय नहीं ।

अपने साथ होने वाले अन्याय से छुटकारा पाने का एक और महत्वपूर्ण तरीका है, और वह है, सरकारी सत्ता प्राप्त कर लेना! हमें चातुर्वर्ण्य की सीमा के बाहर रहना पड़ता है तब भी चातुर्वर्ण्य की सीमा को लांघ कर अगर अंदर प्रवेश पाना हो तो हमारे पास राजनीतिक सत्ता होना जरूरी है। राजनीतिक सत्ता के बगैर समाज में हमारा वर्चस्व हासिल नहीं हो सकता। फिलहाल महाराष्ट्र में केवल ब्राह्मणों का ही इतना अधिक वर्चस्व क्यों है? इसकी ओर भी कई वजह हो सकती हैं, लेकिन हमें यह नहीं भूलना चाहिए कि उनके हाथ में शक्तिशाली राजनीतिक सत्ता है, इसे हमें नहीं भूलना चाहिए ।

आजकल महाराष्ट्र के ब्राह्मणों की इतनी प्रभुसत्ता क्यों है? इस बारे में इतिहास में एक कहानी मशहूर है। पेशवा काल से पूर्व मेरे प्रांत में रहने वाला बालाजी विश्वनाथ और उसके चित्पावन ब्राह्मण जातभाई निष्कपट अवस्था में बेहद बुरी हालत में रहते थे। लेकिन जैसे ही उनके हाथ में राजनीतिक सत्ता आई, उस समाज को महाराष्ट्र में प्रमुख स्थान प्राप्त हुआ है। उन लोगों ने सभी सत्ता में मुख्य पद हासिल कर लिया है। लेकिन आज अगर ब्राह्मण समाज को सरकारी नौकरी से बेदखल कर दिया जाए, तो ब्राह्मणों का प्रभुत्व खत्म हो जाएगा। अन्य प्रांतों में ब्राह्मणों का बिल्कुल प्रभुत्व नहीं है। गुजरात में ब्राह्मणों को पनिहारी और खानसामे के अलावा कोई महत्व नहीं है। संयुक्त और पंजाब प्रांत के ब्राह्मण यहां के महार और मांगों की तरह गीली रसोई (पका-पकाया भोजन) मांग कर खाते हैं। कुल मिला कर अपने अधिकारों को प्रस्थापित करने को लेकर या तो हमें हमला करने का, या राजनीतिक सत्ता प्राप्त करने का मार्ग अपनाना होगा। इन्हीं दो मार्गों से हम अपनी अस्पृश्यता से निजात पा सकते हैं। अन्य समाज के साथ बराबरी का दर्जा पा सकते हैं। इतना कह कर और आपने मेरा भाषण शांति से सुना इसके लिए आपके प्रति आभार प्रकट कर मैं अपना भाषण पूरा करता हूं।”

परिषद में जो प्रस्ताव पारित हुए उन पर मेसर्स माने, वराले, आसोदे, इंगले, कोंडदेव, श्रीराम खोलवडीकर, कोल्हापुर के पोल (ढोर) और धारवाड के सांबराणी (ढोर) आदि प्रसिद्ध नेताओं ने अपने विचार प्रकट किए। उसके बाद सभी नेताओं को फूल मालाएं पहनाई गईं और गुलदस्ते अर्पण किए गए। इसी के साथ सभा का काम संपन्न हुआ।

बेलगाव जिला बहिष्कृत वर्ग की सामाजिक परिक परिषद पहले अधिवेशन में पारित किए गए प्रस्ताव

पहला प्रस्ताव

(अ) अस्पृश्यता के पालन को कानूनन अपराध घोषित किया जाए।

(ब) सरकारी सूची से जाति संबंधी कालम हटा दिए जाएं।

दूसरा प्रस्ताव

(अ) किसी को भी जन्म के आधार पर श्रेष्ठ या निम्न न समझा जाए। वेद, पुराण और अन्य धर्मग्रंथों में जन्म के आधार पर उच्च - निम्न का प्रतिपादन किया जाता है इसलिए इन धर्मग्रंथों के कथ्य का अधिकार न मानें ।

(ब) वर्णाश्रम धर्म ने हिंदू समाज में ब्राह्मण, क्षत्रीय, वैश्य, शूद्र इस प्रकार भेद किए हैं। इसीलिए यह परिषद वर्णाश्रम धर्म के घातक सिद्धांतों के प्रति निषेध व्यक्त करती है। साथ ही यह भी कहती है कि अपनी जाति या समाज का परिचय देने वाले शब्द अपने नामों के साथ न जोड़ें।

(स) राष्ट्र की प्रगति के लिए तथा समता की स्थापना के लिए अस्पृश्यता की परंपरा को तुरंत खत्म कर दिया जाना चाहिए । इसीलिए समाज या कानून के नज़रिए से कोई भी जाति ऊंची अथवा निम्न नहीं समझी जाए। साथ ही सार्वजनिक स्थान पर आने-जाने का अधिकार सबको मिले और उसका हर किसी को प्रयोग करना चाहिए ।

तीसरा प्रस्ताव

धार्मिक मामलों में सरकार के रवैये के कारण बहुजन समाज की अनगिनत लोगों को अपमान सहना पड़ रहा है। उनके सामाजिक अधिकारों का हनन हुआ है। उनकी सामाजिक उन्नति अवरुद्ध हुई है। इसीलिए इससे आगे सरकार धार्मिक विषयों में अपनी तटस्थता की नीति छोड़ दे। और बहुजन समाज की सामाजिक आजादी की रक्षा करने की कोशिश करें। उसी तरह इस बारे में समाजसुधारकों की ओर से प्रचलित कानून में बदलाव करें।

चौथा प्रस्ताव

अब के बाद सरकार सभी निवेदित जमीनें उन लोगों को दे जिनकी माली हालत बेहद खराब होती है। और सबसे पहले ऐसी जमीनें अस्पृश्यों को दें। परिषद की राय में सरकार उन लोगों को जमीन के साथ कुछ रकम भी ग्रैंट के रूप में देकर जमीन की देखभाल कर कृषिकर्म करने के लिए इन जमीनों को खेती योग्य करने के लिए उस पर हल चलाकर फसल लेने के लिए उन्हें प्रेरित करें और सरकारी नौकरियों में अस्पृश्यवर्गीय उम्मीदवारों को लेने की योजना बनाएं।

(ब) अन्य समाज के साक्षरता अनुपात की बराबरी में आने तक अस्पृश्य वर्ग के छात्रों के लिए हर जिले में 100 छात्रों के बोर्डिंग खोले जाएं।

पांचवां प्रस्ताव

रायसाहब पापण्णा का बेटा नारायण की मृत्यु के बारे में यह सभा दुःख व्यक्त करती है। सभा प्रार्थना करती है कि ईश्वर मृतात्मा को शांति दे।

छठा प्रस्ताव

चमारों के व्यवसाय की हालत बहुत खस्ता होने के कारण उनको व्यावसायिक शिक्षा प्रदान करने के लिए कक्षाएं चलाई जाएं। उस समाज के लोग सहकारिता के सिद्धांत के अनुसार चलाई जा रही संस्थाओं को सरकार भरपूर मदद दे, और इस परिषद की राय है कि उनमें से लायक बच्चों को सरकारी खर्च से व्यावसायिक प्रशिक्षण के लिए विदेश भेजा जाए।

सातवां प्रस्ताव

(अ) लड़के की उम्र जब तक बीस साल की नहीं होती और लड़की की उम्र जब तक 16 की नहीं होती तब तक उनकी शादी न कीजिए ।

(ब) किसी भी जाति, वर्ग और समाज के महिला और पुरुषों को अन्तर्जातीय विवाह करने की पूरी आज़ादी हो ।

(स) शादी और अन्य समारोहों में अस्पृष्य वर्ग कम समय लगाए और कम से कम खर्चा करें। साथ ही सभी विवाहों में एक खाना खिलाने से अधिक पैसा खर्च न करें। और बचे हुए पैसों का इस्तेमाल अपने बच्चों की ‘लड़के और लड़कियों की शिक्षा पर करें।

आठवां प्रस्ताव

जिस होटल में और ढाबे पर अस्पृष्य वर्ग को आने की मनाही होती है ऐसे होटलों और ढाबों को शुरू करने की इजाजत सरकार न दी जाए। साथ ही रेलवे की मालिकियत रेलवे का अधिकारी वर्ग वाले होटलों और ढाबों में अस्पृश्य वर्ग के साथ समानता का बर्ताव किया जाता है इस ओर ध्यान दें ।

राजस्थान में जातिवादी बर्बरता: चॉकलेट का लालच देकर 8 साल के बच्चे से कराया टॉयलेट साफ़, पानी मांगा तो पेड़ से उल्टा लटकाकर पीटा!

नन्हें बच्चे की ‘गलती’ सिर्फ इतनी थी कि वह छू गया एक पानी का मटका!

गुडामालानी, बाड़मेर-जिले के ग्राम भाखरपुरा में एक हैरतअंगेज और जघन्य मामला सामने आया है, जहाँ एक आठ वर्षीय नाबालिग बच्चे को गांव के कुछ लोगों ने पानी का मटका छूने और चॉकलेट मांगने पर न सिर्फ पीटा, बल्कि पेड़ से उल्टा लटकाकर उसकी निर्मम पिटाई की। पीड़ित बच्चे की माँ ने आरोप लगाया है कि जब उन्होंने और उनके परिवार ने बच्चे को बचाने की कोशिश की तो उनके साथ भी मारपीट की गई। इस मामले में पुलिस ने एससी/एसटी एक्ट सहित भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस) की कई गंभीर धाराएं लगाते हुए मामला दर्ज किया है।

घटना की शुरुआत 26 अगस्त को दिन के समय गांव भाखरपुरा में हुई। शिकायतकर्ता पूरीदेवी के अनुसार, उनका आठ साल का बेटा गांव में खेल रहा था। इस दौरान आरोपियों नारणाराम पुत्र रुपाराम प्रजापत और देमाराम प्रजापत ने उससे बाथरूम

साफ करवाए और कचरा इकट्ठा करवाया। काम करवाने के बाद जब बच्चे ने चॉकलेट मांगी तो आरोपियों ने मना कर दिया। बच्चे ने प्यास लगने पर पानी पीने की इच्छा जताई और पानी के मटके की ओर हाथ बढ़ाया। यह देखकर आरोपी बिगड़ गए।

आरोप है कि नारणाराम, देमाराम, रुपाराम और रुपाराम की पत्नी ने मिलकर बच्चे की मारपीट शुरू कर दी, जिससे बच्चा जोर-जोर से रोने लगा। बाद में उसे छोड़ दिया गया। जब बच्चा रोता हुआ घर पहुंचा और सारी बात बता रहा था, तभी आरोपी देमाराम और नारणाराम वहां पहुंच गए और शिकायतकर्ता पूरीदेवी के साथ पुनः मारपीट की। आरोप है कि उन्होंने पूरीदेवी की सास चोती देवी के साथ भी धक्का-मुक्की और

मारपीट की। इसके बाद आरोपियों ने बच्चे को उठाकर नारणाराम के घर ले गए।

पूरीदेवी ने बताया कि वे और उनकी सास चिल्लाते हुए आरोपियों के घर पहुंचे। वहां पहुंचकर उन्होंने देखा कि आरोपी उनके बच्चे को एक पेड़ से उल्टा लटकाकर उसकी पिटाई कर रहे थे। पूरीदेवी ने आरोप लगाया, “हमने मना किया कि अब और मत मारो, हमारी एक दी (संतान) की अनहोनी पहले ही हो चुकी है, लेकिन वे पीटते रहे।” जब पीड़ित परिवार के एक सदस्य दशरथ ने इसकी विडियो बनानी शुरू की, तभी आरोपियों ने बच्चे को पेड़ से उतार दिया।

पूरीदेवी ने उसी दिन 26 अगस्त को दोपहर 11:50 बजे गुडामालानी पुलिस थाने पहुंचकर लिखित शिकायत

दर्ज कराई। पुलिस ने मामले की एफआईआर दर्ज की है। इसमें आरोपियों नारणाराम, देमाराम और रुपाराम के खिलाफ भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस), 2023 की धारा 115(2), 127(2) और 137(2) के तहत मामला दर्ज किया गया है।

साथ ही, चूँकि पीड़ित परिवार वागरी जाति (अनुसूचित जाति) से ताल्लुक रखता है, इस आधार पर एससी/एसटी (अत्याचार निवारण) अधिनियम, 1989 की धारा 3(1)(r) (अनुसूचित जाति/जनजाति के सदस्य को अपमानजनक ढंग से अपमानित करना), 3(1)(s) (झूठे आरोप में गिरफ्तारी का डर दिखाना) और 3(1)(IV) के तहत भी कार्रवाई की जा रही है। एडवोकेट भटराज जोगसान ने बताया कि पुलिस ने मामले दर्ज तो किया है लेकिन अभी तक आरोपियों के खिलाफ कोई कार्रवाई नहीं की जा रही है। यह मामला ग्रामीण इलाकों में होने वाली सामुदायिक हिंसा और दलित समुदाय के प्रति हो रहे अत्याचार का ज्वलंत उदाहरण है।

राजस्थान के अलवर में दलित बच्चे संग हैवानियत: 11 साल के मासूम को पीटा, थूक चटवाया और किया अपमानित अलवर जिले में 11 साल के दलित बच्चे के साथ दरिदगी, ग्रामीणों के पहुंचते ही आरोपी फरार.

राजस्थान के अलवर जिले के खेड़ली थाना क्षेत्र से में 11 साल के एक दलित बच्चे को गांव के युवकों द्वारा पीटने और उसके अपमानित करने का मामला सामने आया है।

मीडिया रिपोर्ट के अनुसार, घटना 29 अगस्त की शाम की है। जानकारी के अनुसार, पीपलखेड़ा गांव का रहने वाला 11 वर्षीय बच्चा अपनी साइकिल से खेतों की ओर गया था। रास्ते में दो युवक

बाइक से आए और उस को रोक लिया। दोनों युवक नशे में थे और बच्चे के साथ मारपीट करने लगे। फिर युवकों ने जमीन पर थूककर बच्चे से जबरन चटवाया। इतना ही नहीं, उसे गालियां भी दीं और पैरों में गिरकर माफी मांगने के लिए भी मजबूर किया।

बच्चे की मां ने पुलिस

को बताया कि आरोपियों ने उसके बेटे को चाकू दिखाकर बाजरे के खेत में ले गए। वहां उन्होंने कपड़े उतरवाए और उसके साथ गलत हरकत करने की कोशिश की। इसी दौरान कुछ ग्रामीण मौके पर पहुंच गए। ग्रामीणों को देखकर आरोपी वहां से तुरंत भाग गए।

घबराया और रोता हुआ बच्चा घर पहुंचा और पूरी घटना परिजनों को बताई। इसके बाद परिवार ने खेड़ली थाने में रिपोर्ट दर्ज कराई।

पुलिस अधिकारियों के मुताबिक, आरोपियों की पहचान विजेंद्र पुत्र अतर सिंह गुर्जर और विकास पुत्र देवी मीणा, निवासी पीपलखेड़ा, के रूप में हुई है। पीड़ित परिवार की शिकायत पर मामला दर्ज कर लिया गया है। अब आरोपियों की तलाश जारी है और जल्द ही सख्त कार्रवाई की जाएगी।

‘Dalit Subbaiah - Voice of the Rebels’ को 17वें अंतरराष्ट्रीय डॉक्यूमेंट्री और शॉर्ट फिल्म फेस्टिवल (IDSFFK) में मिला सर्वश्रेष्ठ लांग डॉक्यूमेंट्री का पुरस्कार

केरल की राजधानी में बुधवार को संपन्न हुए 17वें अंतरराष्ट्रीय डॉक्यूमेंट्री और शॉर्ट फिल्म फेस्टिवल (IDSFFK) में विजेताओं की घोषणा की गई। इस बार सर्वश्रेष्ठ लांग डॉक्यूमेंट्री का पुरस्कार निर्देशक एम.के.पी. ग्रिदरन की फिल्म ‘Dalit Subbaiah - Voice of the Rebels’ को मिला है। यह डॉक्यूमेंट्री गायक लेनिन सुबैया पर आधारित है। इस पुरस्कार के तहत 2 लाख रुपये की नकद राशि भी प्रदान की गई।

अन्य विजेता लांग डॉक्यूमेंट्री

फेस्टिवल में दूसरी सर्वश्रेष्ठ लांग डॉक्यूमेंट्री का सम्मान शंकर गौड़ की फिल्म ‘Negative Remorse’ को दिया गया। यह फिल्म निर्देशक के दादा के जीवन की जटिलताओं और पापपूर्ण अतीत को बिना किसी लाग-लपेट के प्रस्तुत करती है। इस पुरस्कार के तहत 1 लाख रुपये की राशि दी गई।

इसके अलावा, ‘Ricard

Dance’ के लिए रानक सिंह चापड़ा का सिनेमैटोग्राफी पर शिहाब ओंगलूर को विशेष उल्लेख (Special Mention) मिला। वहीं ‘Cycle Mahesh’ के लिए बिगना दहाल को साउंड डिजाइन पर विशेष उल्लेख से सम्मानित किया गया।

शॉर्ट डॉक्यूमेंट्री कैटेगरी

शॉर्ट डॉक्यूमेंट्री श्रेणी में शिवा किश निर्देशित ‘Amma’s Pride’ को सर्वश्रेष्ठ का पुरस्कार मिला। जबकि दूसरी सर्वश्रेष्ठ शॉर्ट फिक्शन का सम्मान रायत हाशमत काजी की ‘An Orphanage of Memories’ को प्रदान किया गया। इस श्रेणी में ‘Pechi’ (निर्देशक अबिलाश सेल्वमणि) को ज्यूरी द्वारा विशेष उल्लेख दिया गया।

कैंपस फिल्मस

कैंपस शॉर्ट फिल्म कैटेगरी में सर्वश्रेष्ठ का पुरस्कार श्रुथिल मैथ्यू की ‘Ura’ को

मिला। यह फिल्म क.आर. नारायणन नेशनल इंस्टीट्यूट ऑफ विजुअल साइंस एंड आर्ट्स से प्रस्तुत की गई थी।

शॉर्ट फिक्शन कैटेगरी

शॉर्ट फिक्शन में आदित्य राज भार्गव की ‘Only to You, I Surrender’ को सर्वश्रेष्ठ का पुरस्कार मिला। जबकि दूसरी सर्वश्रेष्ठ शॉर्ट फिक्शन का सम्मान रायत हाशमत काजी की ‘An Orphanage of Memories’ को प्रदान किया गया। इस श्रेणी में ‘Pechi’ (निर्देशक अबिलाश सेल्वमणि) को ज्यूरी द्वारा विशेष उल्लेख दिया गया।

कैंपस फिल्मस

कैंपस शॉर्ट फिल्म कैटेगरी में सर्वश्रेष्ठ का पुरस्कार श्रुथिल मैथ्यू की ‘Ura’ को

ओडिशा: दलित महिला को ₹2,000 का कर्ज न चुका पाने पर जूतों की माला पहनाकर घुमाया गया, वीडियो वायरल ₹2,000 का कर्ज न चुका पाने पर दलित महिला के साथ अमानवीय बर्ताव, सोशल मीडिया पर वीडियो वायरल.

ओडिशा के अंगुल ज़िले से एक चौंकाने वाली घटना सामने आई है, जहां ₹2,000 का छोटा सा कर्ज न चुका पाने पर एक दलित महिला को अमानवीय अपमान का सामना करना पड़ा। सोशल मीडिया पर वायरल हुए वीडियो में देखा जा सकता है कि महिला के चेहरे पर कालिख पोत दी गई और गले में चपलों की माला डालकर पूरे गांव में घुमाया गया। स्थानीय सूत्रों के

मुताबिक, महिला ने यह पैसा गांव की एक समिति से उधार लिया था। लेकिन जब वह इसे लौटा नहीं पाई, तो गांव की कुछ महिलाओं ने कथित रूप से एक “कंगारू अदालत” लगाकर उसे सज़ा देने का फैसला किया।

पीड़िता ने 14 अगस्त को हंदापा थाने में लिखित शिकायत दर्ज कराई थी।

हालांकि ग्रामीणों का आरोप है कि पुलिस, स्थानीय प्रशासन और समुदाय के कुछ प्रभावशाली लोग मामले को दबाने की कोशिश करते रहे। एक ग्रामीण ने कहा, “इतना गंभीर अपराध होने के बावजूद तुरंत कोई कार्रवाई नहीं की गई।”

लगातार खतरे की

आशंका से महिला गांव छोड़कर कहीं और चली गई है। कुछ लोगों का कहना है कि उस पर चुप रहने का दबाव भी बनाया गया होगा।

यह मामला तब उजागर हुआ जब घटना का वीडियो सोशल मीडिया पर तेजी से फैल गया। इसके बाद नागरिक समाज संगठनों और मानवाधिकार कार्यकर्ताओं ने दोषियों पर सख्त कार्रवाई की मांग की है। साथ ही पुलिस की भूमिका पर भी सवाल उठाए जा रहे हैं।

फिलहाल अंगुल ज़िला प्रशासन और पुलिस की आधिकारिक प्रतिक्रिया का इंतजार किया जा रहा है।